

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 225
van **CAROLINE GENNEZ**
datum: 27 maart 2019

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS

Jonge leerkrachten - Uitstroom

Alle studies geven aan dat er een steeds groter lerarentekort op ons afkomt. Naast de dalende instroom in de lerarenopleiding en de pensioneringsgolf, zien we ook dat ons onderwijs een groot deel van de net afgestudeerde leerkrachten in het begin van hun carrière verliest. Het uitvallen van jonge leerkrachten blijft dan ook een grote bezorgdheid in ons onderwijsveld. Een aanzienlijk deel van de startende leerkrachten valt immers uit binnen de eerste jaren van hun loopbaan als leerkracht. Vooral aangezien dit veelal mensen zijn die specifiek gevormd zijn voor dit beroep, moet dit een aandachtspunt blijven. In 2015 bevroeg ik de minister reeds over deze cijfers.

Om een beeld te krijgen op de evolutie in deze cijfers, graag de uitstroomcijfers voor leerkrachten jonger dan 30 jaar voor de periodes 2008-2013, 2009-2014, 2010-2015, 2011-2016, 2012-2017, 2013-2018 en 2014-2019, weergegeven per onderwijsniveau.

ANTWOORD

op vraag nr. 225 van 27 maart 2019

van **CAROLINE GENNEZ**

De administratie volgt op regelmatige basis de uitstroom van jonge leerkrachten op. Traditioneel werd er gekeken naar hoeveel personeelsleden jonger dan 30 jaar binnen een periode van 5 jaar het basis- of secundair onderwijs verlieten. Sinds enige tijd werd onze indicator echter aangepast. Zo wordt nu naar meerdere onderwijsniveaus gekeken en beschouwen we bv. personen die naar het volwassenonderwijs of een hogeschool overstappen niet langer als uitstroom omdat ze in onderwijs in brede zin blijven. Hierdoor zal het percentage uitstroom lager liggen in vergelijking met cijfers die in het verleden werden berekend (bv. SV nr. 310 van 3 maart 2015). Daarnaast werd ook gekeken naar de uitstroom uit een onderwijsniveau (bv. personeelsleden die van kleuteronderwijs naar lager onderwijs overstappen). Deze informatie wordt hier echter niet weergegeven.

Concreet beschouwen we hier personeelsleden jonger dan 30 jaar in jaar x die in jaar x+5 niet langer in het Vlaamse onderwijs werken (met inbegrip van VWO, DKO, hogescholen, CLB en internaten) als uitstroom uit het onderwijsberoep. In tabel 1 worden de uitstroompercentages voor 6 periodes weergegeven, de absolute aantallen zijn terug te vinden in tabel 2. De meest recente cijfers zijn voor de groep werkzaam tussen 2013 en 2018 omdat het schooljaar 2018-2019 nog niet is afgelopen. Voor het kleuteronderwijs geldt dat tussen de 8,2% en 12,5% van de jonge leerkrachten binnen een periode van 5 jaar het onderwijsberoep verlaat. In het lager onderwijs is de uitstroom uit het beroep gestegen van 8,3% naar 11,2%. Traditioneel zien we dat de uitstroom uit het beroep het hoogst is in het secundair onderwijs. Deze uitstroom varieert tussen de 16,2% en 18,4% zonder noemenswaardige trends doorheen de tijd. De totale uitstroom van jonge leerkrachten binnen een periode van 5 jaar bedraagt tussen de 12,1% en de 14%.

Het valt op dat de uitstroom in het kleuteronderwijs en in mindere mate in het lager onderwijs gestegen is in de periode tussen 2013 en 2018. Een mogelijke verklaring hiervoor ligt in de extra omkadering die werd ingevoerd in het schooljaar 2012-2013 voor het kleuteronderwijs (en in mindere mate in het lager onderwijs). Deze bijkomende middelen zorgde voor heel wat extra vacatures en dus nieuwe personeelsleden. Tabel 2 toont bijvoorbeeld 8266 jonge leerkrachten in het kleuteronderwijs in 2013 tegenover 7362 in 2011. Dit betekent ook dat de groep 'startende leraren' relatief groot was in de cohorte leraren jonger dan 30 jaar. Van 'startende leraren' weten we dat de uitstroom hoger is dan wanneer we kijken naar de ruimere groep leraren jonger dan 30 jaar. Voorts kunnen externe factoren een rol spelen. Na de aanwervingsgolf in 2012-2013 is er vanaf schooljaar 2013-2014 een gevoelige daling van het aantal leerlingen in het kleuteronderwijs. Daardoor zijn er mogelijk minder kleuteronderwijzers van deze generatie ook effectief benoemd en in onderwijs gebleven. Ook de economische situatie kan een rol spelen. Terwijl de eerste cohorte in tabel 1 in onderwijs werkte in het crisisjaar 2008, geldt voor de laatste cohorten dat de arbeidsmarkt sterk aantrok waardoor er meer mogelijkheden zijn voor leraren om in de privésector te gaan werken.

Tabel 1: uitstroom uit het beroep van leerkrachten jonger dan 30 jaar in een periode van vijf jaar (percentages)

Uitstroom uit onderwijs	2008-2013	2009-2014	2010-2015	2011-2016	2012-2017	2013-2018
Kleuteronderwijs	8,2%	9,2%	9,0%	8,7%	9,0%	12,5%
Lager onderwijs	8,3%	8,7%	8,7%	8,5%	8,8%	11,2%
Secundair onderwijs	16,4%	17,9%	18,4%	17,7%	16,2%	17,4%
Totaal	12,1%	13,1%	13,3%	12,8%	12,3%	14,0%

Tabel 2: uitstroom uit het beroep van leerkrachten jonger dan 30 jaar in een periode van vijf jaar (absolute aantallen)

	Leraren <30 jaar in 2008	Weg uit onderwijs in 2013	Leraren <30 jaar in 2009	Weg uit onderwijs in 2014	Leraren <30 jaar in 2010	Weg uit onderwijs in 2015
Kleuteronderwijs	6 921	565	7 270	668	7 358	660
Lager onderwijs	13 342	1 106	13 157	1 146	12 712	1 110
Secundair onderwijs	16 880	2 765	16 828	3 005	16 333	3 007
Unieke personeelsleden*	32 706	3 964	32 962	4 312	32 247	4 287
	Leraren <30 jaar in 2011	Weg uit onderwijs in 2016	Leraren <30 jaar in 2012	Weg uit onderwijs in 2017	Leraren <30 jaar in 2013	Weg uit onderwijs in 2018
Kleuteronderwijs	7 362	643	7 834	733	8 266	1033
Lager onderwijs	12 240	1045	12 056	1165	12 002	1345
Secundair onderwijs	15 492	2743	14 682	2545	14 086	2445
Unieke personeelsleden*	30 977	3 953	30 418	3 936	30256	4228

*Het aantal unieke personeelsleden is lager als de som van de personeelsleden per onderwijsniveau omdat sommige personeelsleden in meerdere onderwijsniveaus werken